

والدین گرامی:

عفونت ادراری یکی از بیماری‌هایی است که ممکن است شیوع آن در کودکان چندان زیاد نباشد اما عواقبی که می‌تواند به دنبال داشته باشد آنقدر مهم است که هر پدر یا مادری باید برای سالم ماندن فرزندش و دور ماندن او از این آسیب‌ها و عواقب، این بیماری را بشناسد. وقتی عفونت ادراری در بچه‌ها رخ می‌دهد، ممکن است خودش نشانه وجود یک اختلال مهم‌تر در دستگاه ادراری کودک باشد. تقریباً شبیه به یک کوه یخ که ما فقط سر آن را که از آب بیرون زده می‌بینیم. به همین دلیل است که در کودکان نمی‌توان مانند بزرگسالان فقط عفونت را با آنتی‌بیوتیک درمان کرد و پرونده بیماری را بست. کودکان بعد از اینکه عفونت‌شان درمان شد، باید بررسی شوند تا علت ایجاد این مشکل روشن شود. خلاصه برای آنکه خیالتان راحت شود، باید به‌طور کامل قضیه عفونت ادراری کودکان را جدی بگیرید و تا روشن شدن همه چیز صبر داشته باشید.

عوامل ایجاد عفونت های دستگاه ادراری در کودکان چیست؟

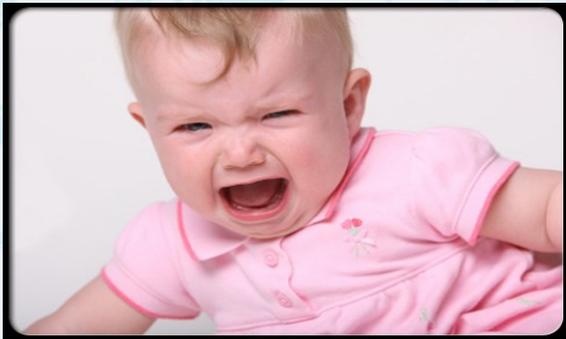
چند عامل موجب عفونت ادراری در بچه‌ها می‌شوند. یکی از این عوامل سن است. به‌طوری که سن کمتر از یک سال، شانس عفونت را بیشتر می‌کند. دلیل آن هم این است که در این سن هنوز تکامل سیستم ایمنی کامل نشده و بچه‌ها در برابر عفونت آسیب‌پذیرتر هستند. اختلالات ادرار کردن هم موجب عفونت ادراری در کودکان می‌شوند. مثلاً بچه‌هایی که ادرارشان را زیاد از حد نگه می‌دارند بیشتر در معرض خطر عفونت ادراری هستند. اختلالات دستگاه ادراری مانند وجود مثانه نورونژنیک (مثانه عصبی) یا انسداد راه خروج ادرار هم می‌تواند باعث ابتلا به عفونت ادراری شود. یکی دیگر از علل عفونت ادراری هم جمع شدن میکروب‌ها در اطراف مجرای ادراری است که به‌ویژه در پسرهای ختنه نشده بیشتر اتفاق می‌افتد. همچنین یکی از علل مهم عفونت ادراری برگشت ادرار یا ریفلاکس است که بیشتر در دختر بچه‌ها دیده می‌شود. برگشت ادراری یا ریفلاکس به معنای آن است که ادرار از مثانه به سمت بالا بر می‌گردد. این بیماری بسیار مهم است زیرا ممکن است باعث تخریب و از کار افتادن کلیه‌ها شود.

علائم عفونت های دستگاه ادراری:

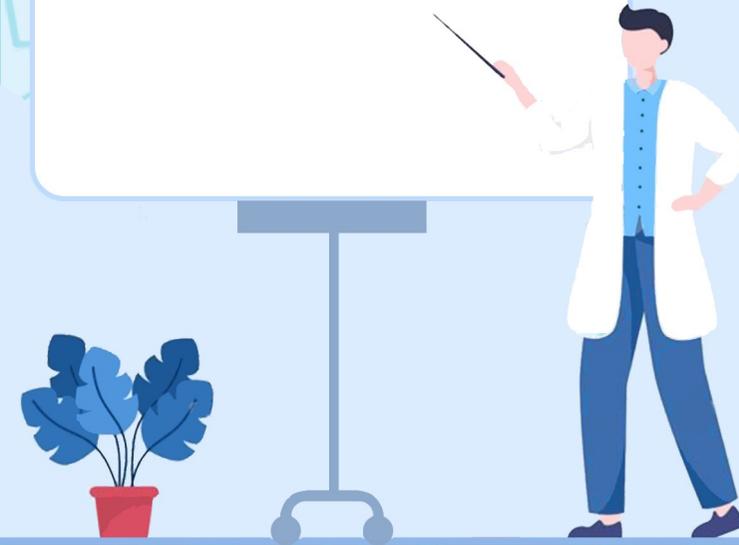
شناخت علائم عفونت ادراری در بچه‌ها خیلی مهم است چون بچه‌ها نمی‌توانند حرف بزنند و ما باید از علائم ظاهری آن‌ها حدس بزنیم که ممکن است دچار مشکلی باشند. حتی ممکن است گاهی علامت خاصی در این گروه سنی دیده نشود. در بچه‌های زیر ۲ سال علائم تب، بیقراری، بوی بد ادرار، درد شکم، بی‌حالی و خوب شیر نخوردن و وزن نگرافتن می‌توانند علائم عفونت ادراری باشند. در کودکان بالای ۲ سال علائم سوزش ادرار، تکرر ادرار، درد پهلو، تهوع و استفراغ و حتی اسهال هم به موارد فوق اضافه می‌شود. یکی دیگر از علائم عفونت ادراری می‌تواند تب‌های غیرقابل توجه باشد. یعنی کودکی که دچار تب می‌شود و هیچ علت دیگری برای آن پیدا نمی‌کنیم. این کودک ممکن است به عفونت ادراری مبتلا باشد.

روش درمان چگونه است؟

وقتی کودک با این علائم مراجعه کرد و آزمایش ادرار داد، اگر جواب آزمایش عفونت را نشان بدهد درمان شروع می‌شود که عمدتاً شامل آنتی‌بیوتیک است. البته اگر کودک تب داشته باشد و بدحال باشد باید بستری شود و آنتی‌بیوتیک‌ها را به‌صورت تزریقی و از راه سرم دریافت کند اما اگر وضعیت وی به حدی بحرانی نباشد که نیاز به بستری شدن داشته باشد، با تشخیص پزشک می‌تواند درمان را در منزل و با آنتی‌بیوتیک‌های خوراکی ادامه دهد. اگر کودک تب نداشته باشد ولی به هر دلیلی قادر به خوردن شربت آنتی‌بیوتیک نباشد باز هم باید بستری شود تا در بیمارستان آنتی‌بیوتیک‌ها را به‌صورت تزریقی دریافت کند. یکی از موارد دیگری که پزشک صلاح می‌داند کودک را بستری کند، زمانی است که احساس کند مادر به کودک خوب رسیدگی نمی‌کند و اگر کودک به منزل برود احتمالاً مراقبت‌های خوبی دریافت نخواهد کرد. بنابراین تصمیم می‌گیرد که کودک را بستری و از بهبود او اطمینان حاصل کند.

عفونت های مجاری ادراری در کودکان

برای کودک من چه اتفاقی رخ خواهد داد؟

کودکتان بعد از دریافت ۱ یا ۲ روز آنتی بیوتیک احساس بهتری خواهد داشت. اطمینان یافتن از اینکه کودکتان آنتی بیوتیک‌ها را در مدت زمان توصیه شده توسط پزشک مصرف کند مهم است. به عبارت دیگر خطر اینکه کودک شما دوباره بیمار شود وجود دارد.

ممکن است که یک عفونت ادراری کلیه کودک را تخریب کند. بین ۵ تا ۱۵ درصد کودکان بعد از یک تا دو سال از اولین عفونت، آسیب کلیه می‌گیرند. آسیب کلیه می‌تواند ریسک افرادی را که در سن بالا فشار خون می‌گیرند را افزایش دهد.

پس برای یک پزشک بررسی کودکان بعد از عفونت مجاری ادرار مخصوصا اگر درگیری کلیه وجود داشته باشد، بسیار مهم است.

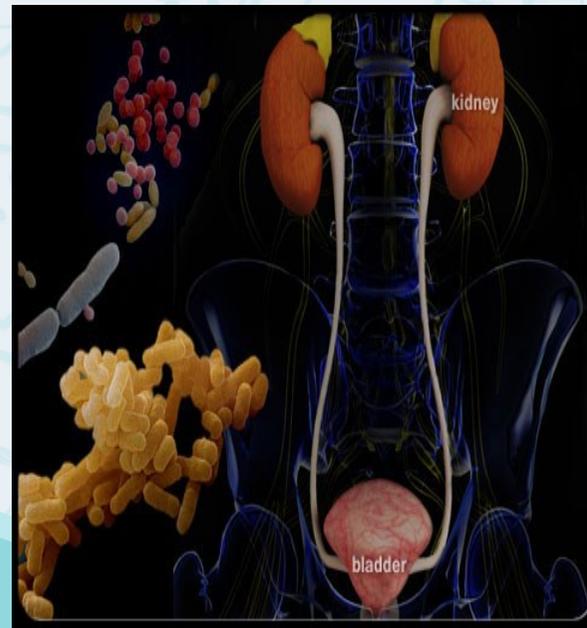
دوره درمان چقدر طول می‌کشد؟

طول دوره درمان عفونت ادراری نسبتا زیاد و بین ۱۰ روز تا ۲ هفته است. نکته مهم در مورد درمان عفونت ادراری آن است که وقتی درمان به پایان رسید حتما باید پیگیری‌های لازم انجام شود تا علت اصلی عفونت ادراری روشن شود. به عبارت دیگر، پزشک از والدین می‌خواهد که حدودا بین یک تا ۶ هفته بعد از پایان درمان، مجددا کودک را برای پیگیری بیاورند. سپس پزشک باید بررسی کند که آیا سیستم ادراری کودک مشکلی دارد یا خیر. آزمایش‌هایی مانند عکس رنگی مثانه بعد از اینکه کودک کاملا خوب شد و آزمایش ادرار دیگر عفونتی را نشان نداد، انجام می‌شوند تا مشکلات احتمالی دستگاه ادراری مشخص شده و درمان شوند. وقتی مشکلات دستگاه ادراری مشخص شد، پزشک تصمیم می‌گیرد که آیا این مشکلات با بزرگ شدن کودک برطرف می‌شوند یا نیاز به جراحی دارند. اگر لازم باشد صبر کنیم تا کودک با بزرگ شدنش بهتر شود، پس در این مدت باید آنتی‌بیوتیک‌هایی را مصرف کند که از ابتلای مجدد او به عفونت ادراری جلوگیری کنند.

چه کودکانی آنتی‌بیوتیک مصرف کنند؟

بعد از اینکه عفونت ادراری درمان شد ممکن است لازم باشد کودک برای مدتی مصرف آنتی‌بیوتیک را ادامه دهد تا از ابتلای مجدد او به عفونت ادراری جلوگیری شود. به این کار پیشگیری با آنتی‌بیوتیک یا پروفیلاکسی می‌گوییم که با همان آنتی‌بیوتیک‌های معمولی ولی با دوز کمتر انجام می‌شود. کودکان به‌ویژه در سنین زیر ۵ سال تا وقتی به‌طور کامل از نظر اختلالات ساختاری دستگاه ادراری بررسی نشده‌اند باید آنتی‌بیوتیک مصرف کنند و تا وقتی پزشک اطمینان حاصل کند، دستگاه ادراری هیچ مشکلی ندارد مصرف آنتی‌بیوتیک باید ادامه پیدا کند. اما اگر دستگاه ادراری مشکل داشت، باید حتما آنتی‌بیوتیک ادامه پیدا کند. در بعضی کودکان مصرف آنتی‌بیوتیک برای پیشگیری از عفونت‌های بعدی اهمیت ویژه‌ای دارد از جمله کودکان زیر ۶ ماه، کودکانی که سابقه عفونت ادراری داشته باشند، کودکانی که برگشت ادرار دارند، کودکانی که بررسی دستگاه ادراری آنها نشان‌دهنده انسداد است، یا کودکانی که به هر دلیل سیستم ایمنی ضعیفی دارند. به علاوه کودکانی که مکررا مبتلا به عفونت ادراری می‌شوند ولی در عین حال هیچ‌گونه مشکلی در سیستم ادراری شان ندارند، آنها هم باید آنتی‌بیوتیک را برای مدت طولانی مصرف کنند.

این هشدار را جدی بگیرید

اگر کودک به موقع درمان نشود، ممکن است بافت‌های کلیه آسیب ببینند و در آینده مشکلات بدی مثل نارسایی کلیه و فشار خون بالا به سراغ کودک بیاید. بنابراین درمان عفونت ادراری در کودکان نباید به تعویق انداخته شود یا ناتمام رها شود. همچنین بعد از اینکه کودک درمان شد باید حتما پیگیری‌ها و مراجعات بعدی را جدی بگیرید. هدف از این پیگیری‌ها و بررسی‌ها آن است که از بروز عوارض آتی عفونت جلوگیری شود. اگر کودکی دچار عفونت ادراری شود و این عفونت به کلیه او آسیب بزند، این کودک باید تا بزرگسالی از نظر فشار خون و دفع پروتئین در ادرار مورد بررسی قرار بگیرد.

راه‌های پیشگیری از عفونت ادراری

یکی از بهترین راه‌ها برای پیشگیری از عفونت ادراری در بچه‌ها، ختنه است. اگر قبل از یک سالگی پسرها را ختنه کنیم، به میزان زیادی از بروز عفونت ادراری در آنها جلوگیری می‌شود. راه دیگری برای پیشگیری از عفونت ادراری وجود دارد، دادن آموزش به بچه‌ها در مورد عادات صحیح دستشویی رفتن و رعایت بهداشت. کودکان باید یاد بگیرند که ادرارشان را برای مدت طولانی نگه ندارند. همچنین تغذیه سالم، مصرف مایعات و میوه‌ها و سبزی‌ها به کاهش بروز یبوست کودکان (که خود می‌تواند عاملی برای عفونت ادراری باشد) و سلامت دستگاه ادراری و دستگاه ایمنی بدن کمک می‌کند.

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی

حکیم

نیشابور، میدان امام رضا (میدان باغرود)

۰۵۱۴۳۳۰۳۰۰۰

www.Hakim.Nums.ac.ir

Hakim_Nums

